

מסורת הש"ס

תורה אור השלם

תורה אור השלם

- ## מוסף רש"י

מוסף תוספות

- בַּעֲבוּר** בֹּכֵבִים שִׁישְׁנו תַּחַת יָדָהּ. פִּי' בְּקוּטְרָם אִם לֹא יִגָּל
יִתְמַעֲבֵד בּוֹ עַד הַיּוֹצֵל וְאִין אַמָּה רִשְׁאִי לֵבָא עֵלָיו בְּעֻקְפִין
וְאִלֵּי תִפּוּק לִיָּה מִדְּכַתִּיב (וּקְרָא כֵה) וְחִשָּׁב עִם קוּהוּה מִשְׁנֵה מִמְכְּרוֹ
לּוֹ עַד שְׁנֵה הַיּוֹצֵל דְּלִי בְּעוּרָה כֹּכְבִים שִׁאִינו תַּחַת יָדָהּ לֵבָא זִיִּית וְחִיִּית
דְּלִי מִהֶמָּה שֶׁדְּלִי דְּמִיִּירִי בְּעוּרָה כֹּכְבִים

ליה בשאינה יוצאה
 ב חסדא א"כ לכתוב
 מאי כצאת העבדים
 עצמו בשנים: דכתיב
 וביעית וגו': ביובלי
 עבד עמד: בגרעון
 אמר קרא והפדה
 ויוצאה תנא וקונה
 כסף ובשטר בשלמא
 קנתו שוה כסף נמי
 חמנא לרבות שוה
 שטר ה"ד אילימא
 מיה היינו כסף אלא
 לימא ליה באפי תרי
 יול א"מ רבא דזאת
 קנוי והרב שמחל על
 ל: יתירה עליו אמה
 העבריה קונה את
 שות אדון מ"ו ומה
 מרשות אב מוציאין
 מוציאה מרשות אב
 ות אדון מ"מיתבי רב
 אמה העבריה שקונה
 איתא ניתני נמי מיתת
 י שייך דהאי שייך
 משום מיתת האדון
 דאיכא נמי באיש
 תנא דבר שיש לו
 אין דאין להם קצבה
 כל יש להם קצבה
 למטה

לדחות לדיון שהוא מוזמן בגופו חזן
מ'רשות אדון. ואם תאמר חופה תוכיח שמוציאה מרשות אביהם ואין
 צח חבירו שהרי יכול להכניסה ולהוציאה מרשות אדון וי"ל מה
 יאיה מרשות אדון תאמר בנתיבה שמוציאה מרשות אב בע"כ:
 והא

לְקִיחָם קִדּוּשִׁין: הַנִּיחָא כו'. פְּלוּגֵמֵיהּ לְקִמְיָה: אַרְזֵן כּוּסְבּוֹ.
בְּמִקְרָא קִמְיָה יֵי וּמוֹנוֹ לֹאֵךְ דֶּרֶךְ שְׂאֵרֵי קִדּוּשִׁין שֶׁבְּעַל כּוֹסֵב בְּמִן
הָיָה מְקוּדָשׁ לִי: אֵלֶּה לֹאֵךְ כּוּסְבּוֹ. לֹא יִלְיָן מִשְׁאֵר קִדּוּשִׁין
מִמְּנֵיהֶם דְּקָמִי לֵישׁ שְׂעִרָה: לֹא הִסָּל לְכֹל הַעֲבָדִים. בְּזֵן וְעֵין ׀ בְּרֵאשִׁי

ענינה וכן עינו של עדד עברי אינו
ויואל בן אבנאל נותן לו דמי עינו וזה
משמע שיש לו עין אחת ויואל: אבל נקנים היא
דנקינן עבדים. כנענים והם נקנין
בשטר כדלקמן (דף כג:) דליתקש
לדקדקושת דנקינן בשטר קצת ובחוקה:
ומאי ניבו חוקין? ולקמן (ספ) מפרש
בכ"ז כדלדקדקושת שיקפוח לעשות מלאכה
והסנהלסות חוסם. בעדד כנעני
כמבי אום כחחיה ו הנקנין בחוקה
ולא אחר: בנכסי דבר שמת ואין לו
יורשין ונכסיו הפקר: להרי אהני אם
אחרים. הקידש הכתוב לעבדים לגלות
על הלימוד של כלאם האחרים שכל
ללמודנו על קנין ששטר ולא על החוקה
אבל עיקר שטר לאו מקידושין יליף
דחיתמא אדון כותבו אלא משטר
דקרקעות יליף כשטר עדד כנעניי ואב
כותבו כי היכי דשטר שדות מוכר
כותבו כדילפינן (על דף ט.) מן ואקח
אחת ספר המקנה: שאינה ויואלה
כדלפינן איצריס. ולגופיה איצטריך
ולא למידק מיניה אלא נקנית כקנין
דכל קרא דמיציעי לגופיה לא
לדוקיא: מאי כללם. לדוקיא
גמי אמי לומר לך מדין יליאה לדה
מיציעתה ולא מדין הקנין: למא לי
ששטר. הא אין גופו קניו אלא חוב
עדות שש שנים שיש עליו:
גמלא ליה כפאי טרי ויל. לית לי עול
ומפטר: גופו קניו. עד שיעשו
חיפשו ולפיכך הרב שמחל על

שִׁים תִּרְתִּי: וְקוֹנָה וְעֵבֶד וְגוֹ'
 4 שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וְגוֹ'
 5 עַד שְׁנַת הַיּוֹם
 6 כֶּסֶף: "אִמֹּר חֻקְיָה
 מִלְּמַד שְׁמוֹגֵר עֲדִינְךָ
 אֶת עַצְמוֹ בְּכֶסֶף וּבִשְׁוֹ
 7 כֶּסֶף דִּכְתִּיב מִכֶּסֶף
 8 יֵשִׁיב גְּאוּלְתּוֹ אִמֹּר
 9 כֶּסֶף כֶּכֶסֶף אֵלֶּה הֵם
 דִּכְתֹּב לִיָּה שְׁמֵרָא אִ
 10 שִׁחְרוּר שְׁמֵרָא
 11 זֵיל א"נ בִּאֲפִי בִי דִינִי
 אֹמֶרֶת עֲבֹד עֲבֹדִי
 גִּרְעוּנֵי אִין גִּרְעוּנֵי
 הָעֶבְרִיָּה: אִמֹּר ר"ל
 עֲצֻמָּה בְּמִיתַת הָאֵב
 סִימְנִין שְׁאִין מוֹצִיאִי
 מִרְשָׁיו אֲדוֹן מִיתָה
 אִינוּ דִין שְׁמוּצִיאָה
 הוֹשְׁעִיא יִתִּירָה עֲלֵיו
 אֶת עֲצֻמָּה בְּסִימְנִין
 הָאֵב 12 תֵּנָא וְשִׁיר
 שִׁיר מִיתַת הָאֲדוֹן
 לֹא שִׁיּוּרָא הוּא דִּכְ
 לֹא קִתְּנִי וְאֵלֶּה נִתְ

גִּרְעוּנֵי אִינוּ מִחֹל וְאִרְכִּי שִׁחְרוּר וְאֵס
 לֹא חֹדֶר וּמִשְׁעָבֵד בּוֹ אֵס יִלְכֵּה דִלָּא
 שִׁיִּךְ בּוֹ מִחִילַת מִמּוֹן אֵלֶּה לֶשׁוֹן שִׁחְרוּר
 יִכְיִי כִּכֵּז לִיָּה לֶשׁוֹן שִׁחְרוּר וְנִתָּן לִיָּה
 סִימְנִין דִּלָּא חֹדֶר מִכְּנַעֲנֵי כִּכֵּסֶף
 12 דִּכְתִּיב (כ"ג) אִם גִּרְעָה לֹא נִימָלַךְ וְאִמֹּר
 13 הֵלֶּה לֵּה מִאֲשֵׁי: 14 בְּמִיתָה הָאֵב אֲבִיָּה
 15 מִיתָה שְׁמוּצִיאָה מִרְשָׁו אֵב שְׁאִין
 מִעֲשֵׂה דִיָּה לִישׁוּרֵי כִּדְקִימָתָא לֵן
 16 כִּכְנֻמְנוֹת (דף מג.) אִמֹּר רֵב יִחְדָּה
 17 אִמֹּר רֵב אִמֹּר רֵב בַּת הַמְּנוּנִית מִן
 מִעֲשֵׂה דִיָּה לִעֲלָמָה אִמֹּר רֵב כִּנָּה
 18 מִ"ט דִּכְתֹּב דִּכְתִּיב וְהַנְחִלְתֶּם אֶת
 19 לְבַנְיֹתֶיכֶם אַחֲרֵיכֶם אֲחֵת לְבַנְיֹתֶיכֶם וְלֹא
 20 לְבַנְיֹתֶיכֶם לְבַנְיֹתֶיכֶם מִגִּיד שְׁאִין אִדֶּם
 21 מִרְשָׁו וְכֹת שִׁשׁ לוֹ בְּכֹת לְבָנוֹ:
 22 שִׁיר מִיתָה אֲדוֹן. דְּקִי"ל קִלְמֵן (דף כ"ג)
 23 דִּלְיָנָה עוֹבֶדֶת אֶת הַבֶּן: דִּלְיָנָה נְמִי
 24 בִּלְיָנָה. דִּנְרַע נְמִי יוֹלָא בְּמִיתָה אֲדוֹן
 25 דִּלְיָנָה עוֹבֶד: אֵת הַבֶּן כִּדְמֵן בְּמִתְנִינִין
 26 (לעיל דף ע"ב): וְאֵלֶּה יִסְנִי. מִיתָה הָאֵב
 27 הָאֲחִיל וְלֹא שִׁיר מִיָּד: שִׁשׁ לוֹ קִלְבָּה.
 28 יִכְסֵּף מִקְנָתוֹ וְשֵׁשׁ שָׁנִים יוֹבֵל כּוֹלָהוּ
 29 דְּעִי לִחְיָתָה וְכֹתָה: וְהֵא שִׁימְנִין
 30 דְּנֹ. שִׁשׁ שְׁמַמְהֵרֶת לְהִבְיָא וְיֵשׁ
 31 שְׁמַמְהֵרֶת: לְמַעְלָה. חִימָה דְּמִיתָה
 32 לְאַחֵר (כ"ג) שָׁנִים הוּא סִימְנִי עֲנִירֹת:
 33 לְמַעְלָה

קִצְבָה קִתְּנִי דְּבַר שְׂאִין לוֹ קִצְבָה לֹא קִתְּנִי וְהָאֵם
וּקִתְּנִי אָמַר רַב סְפָרָא אֵין לָהֶם קִצְבָה לְמַעְלָה

לְךָ קִינִין גָּדוֹל מִזֶּה: "מִיתָה שְׂמוּצִיָּאָה מֵרֶשֶׁת אֵב אִינוּ דִּין שְׂמוּצִיָּא מוֹצִיָּא מֵרֶשֶׁת דְּלֵי חוּפָּה מוֹצִיָּא מֵרֶשֶׁת דְּלֵי חוּפָּה שְׂבוּ אִינֵה מוֹצִיָּא מֵרֶשֶׁת אֵב אִלָּא מִדַּעְמוּ וְלִכְרֵ אִינֵה

טור הריא מחילה, דשטר ראיא בעלמא הוא. וגבי עבד עברי דנקנה בשטר
לימא ליה באנפי תרי זיל. ותנא דמייתי משום דלא חשיב ליה* אלא מימי
דאייתיה בעל כרחו דאדון, ושו

[illegible]

תום' ר"י חזקן

אָפּ תּוֹרַת יוֹלֵד דִּקְסֵי
דִּלְתִּי וְלֹא זְכוּתָא בְּגוּיָה
דִּלְתִּי וְלֹא הוּא אֵלָּא
לְהוֹלָה לְמַלְא לִי שְׁחוּרֵי,
אִימָלוּ לֹא כִפְנֵי עֵדִים כִּין
אִימָלוּ יַחְזוּר בּו שִׁילָךְ.
שְׁמַעֲנִין הָהָא דְּמַחֲלִיה
עָנִין, דְּאִי צִירָכָה קִין
אִמְתִּי לֹא מִן מִלָּה בְּחִי
אֵלָּא בִּשְׁטֵר דְּסֵחַם קִין
לְכַחֲבִירָה עוֹמֵד 6. נִזְתָּא
אִימָלוּ, מְדַאֲבִירָתִי לֹא
בִּשְׁטֵר שְׁחוּרֵי לֹא סָגִי לִיה
שְׁגוֹפֵי בְּעֵלְמָא אִמְרִיה
שְׁמַעֲנִין לֹא כְּלֹמֶר שִׁי
לֹא זְכוּת בְּגוֹפֵי לֹא כִּין
קִינָאָר מַעֲשֵׂה [יִדְוִן] שִׁי
שְׁחָרֵי, וְהוּאִיל שִׁי לֹא זְכוּת
[וּכְפּוֹסוֹ שְׁבִילִין] חֻבּוֹר אִין
דְּאִזְרוֹרן מִקְפֵּס כּוֹתֵר שִׁשׁ
לֹא עַל הָגוֹר בְּאִמְרִיה אֵלָּא
בִּשְׁטֵר, הִלְכָּן אִין מַחֲל
הִלְכָּן תְּרַחֲמֵן שְׁיַחֲבִירָה
לִיחֹת לֹא הִעֲבֵד אִין אִירָצָה
צִלְצֵלָת אִינוּ מַחֲל בְּאִמְרִיה
אֵלָּא בִּשְׁטֵר. וּמִסְבָּרָה
דִּכִּי אִמְרִין מַחֲלִיה אִין אִין
קִינָתִין הִיךְ חִיבֵי דִלְתִי
שִׁמְעֵן מִשְׁכָּן עַל הַמְּלוּה,
אִבְּבֵל אִין לִיה מִשְׁכָּן
לְעִילָה לֹא קִין מִדִּין כְּלוֹם
לֹא שְׁחִיזוּר לֹא מִשְׁכָּן, שְׁלֵא
שִׁמְעֵן דְּרֹאק בִּמְשַׁכְּנוֹ שְׁלֵא
שִׁמְעֵן אִירָצָה שִׁינְעִירָה,
שִׁמְעֵן אִירָצָה שִׁינְעִירָה,
קִין דְּעֵבֵד עֲבִיר
בִּמְשַׁכְּנוֹ לֹא וְיֵבֵל שִׁי
לֹא כְלוֹם, וְהִי אִמְרִין
לְקַמֵּן [יִט, א] גְּבִי אִמָּה
עֲבִירָה לִיה גּוֹפֵה מִשְׁכָּן
[וְכִי תִבֵּל מִן] מִשְׁכָּן
שִׁשְׁטֵר הִיךְ מַחֲזוּר לִיה
עֲמֵל [אִין] הַמִּשְׁכָּן.
שִׁמְעֵן מִסְבָּרָה מְלִיחָה בִּשְׁטֵר
אִין מַחֲל הַמְּלוּה אִין אִין
שִׁחֲזוּר לֹא אִין
דִּקְסֵי דְּמַחֲלִיה אִין.

*נראה דצ"ל ותנא דמתני' דלא חשיב ליה היינו משום וכו' (ד"ו).